

Geomorfologia

Codi: 101615
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501002 Geografia i ordenació del territori	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Joan Manuel Soriano López
Correu electrònic: JoanManuel.Soriano@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

David Molina Gallart

Prerequisits

Recomanació molt important: tenir els crèdits aprovats de les assignatures de Geografia Física i Cartografia.

Objectius

Objectius de l'assignatura: Reconeixement de formes i processos que donen lloc al modelat de la superfície terrestre a partir de l'aprofundiment en el coneixement de la geologia, la topografia i el clima. Mitjançant el treball de gabinet teòric i pràctic i les sortides de camp.

Objectius formatius: Formació bàsica

1. Aprenentatge de les geoformes a diferents nivells d'escala: Local, regional i planetària.
2. Introducció als components estructurals i climàtics del relleu, i als models d'explicació general.
3. Reconeixement i anàlisi del relleu a partir del mapa topogràfic, fotointerpretació i la informació geològica.
4. Introducció al treball de camp i de laboratori en geomorfologia.
5. Síntesi dels aspectes teòrics i pràctics en la realització del mapa geomorfològic.

Competències

- Actuar i intervenir en el territori i en la seva gestió, i mostrar el caràcter aplicat i experimental de la formació geogràfica.
- Analitzar i explicar els esdeveniments del món actual des d'un punt de vista geogràfic.
- Analitzar i interpretar els paisatges.
- Aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les principals dinàmiques del món actual des d'un vessant geogràfic.
2. Aplicar els coneixements en geologia, topografia i clima per planificar el territori.
3. Combinar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe de les interrelacions físiques i humanes que tenen lloc al territori.
4. Definir els paisatges en relació amb el clima i les aigües, la biogeografia i la geomorfologia.
5. Descriure els esdeveniments del món actual en relació amb el clima i les aigües, la biogeografia i la geomorfologia.
6. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
8. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
9. Identificar les idees i expressar-les amb correcció lingüística en diverses llengües.
10. Resoldre problemes de manera autònoma.
11. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

Continguts de caire teòric del dossier d'apunts i de les sortides de camp:

1. Domini de conca sedimentària poc deformada
2. Domini de cadenes i serralades joves
3. Domini de serralades antigues arranades
4. Relleu en roques cristal·lines
5. Un marc interpretatiu. Models, dominis morfoestructurals i tipus de relleus estructurals
6. Relleus particulars. Relleus fallats i volcànics
7. Components estructurals del relleu a Catalunya
8. De l'estructura al clima, del relleu al modelatge, del Bàltic a Rio de Janeiro
9. L'acció del gel
10. L'acció de l'aigua
11. Sistemes morfogenètics i dominis morfoclimàtics
12. La zona freda i l'estatge d'alta muntanya
13. La zona temperada
14. Els dominis àrids
15. La zona càlida no àrida
16. Biostàsia i Rexistàsia
17. Els components climàtics del relleu a Catalunya
18. El relleu sota una concepció de sistema

Continguts de caire pràctic derivats del treball de camp:

1. Tall geològic del marge nord de la depressió del Vallès-Penedès i interpretació del relleu fallat
2. Conjunts monoclinals i en plecs de la depressió Central
3. Relleus molàsics
4. Relleus diapírics de la depressió Central
5. Relleus càrstics

6. Relleus volcànics i síntesi del relleu estructural del sector oriental català

Metodologia

Grup 1:

El curs s'estructurarà a partir d'activitats dirigides i d'activitats autònomes on l'alumne/a aprendrà a desenvolupar-se interactivament en els continguts de l'assignatura amb el suport de professor, a diferents nivells.

L'aprenentatge de la geomorfologia es basarà en el mètode inductiu de camp, recolzat amb la lectura prèvia dels apunts i la posterior anàlisi i comprensió de les dades recollides i observacions realitzades. Per a tal objecte caldrà prèviament un treball pràctic de gabinet per a la preparació del camp: confecció del mapa geomorfològic mitjançant la fotointerpretació i la comprensió de la geologia a través de la realització dels talls geològics.

El treball és individual. Si el desenvolupament de l'assignatura ho permet també es realitzarà una pràctica de laboratori, a partir de mostres recollides.

Grup 70:

L'aprenentatge de la geomorfologia es basarà en el mètode inductiu de camp, recolzat amb la lectura prèvia dels apunts i la posterior anàlisi i comprensió de les dades recollides i observacions realitzades. Igualment hi haurà una part de la matèria (Geomorfologia Climàtica) que es treballarà exclusivament a partir d'apunts. En tots els casos el treball és individual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Teoria i pràctica al camp	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Teoria i pràctica de la fotointerpretació	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Realització del treball de camp, talls geològics, cartografia geomorfològica i protocols de laboratori	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Preparació dels controls de les sortides i confecció de mapes, talls i altres documents.	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Grup 1:

Després de cada sortida de camp s'avaluaran els continguts mitjançant l'informe-examen i, si escau, es realitzarà la respectiva reavaluació del mateix abans de la següent sortida de camp. També es realitzarà una

prova inicial de repàs dels continguts bàsics a començament de curs i una final de la part de Geomorfologia Climàtica (que tindran les respectives reavaluacions).

Grup 70:

Després de cada sortida de camp s'avaluaran els continguts mitjançant un informe que, si escau, serà reavaluable a final de curs. Aquesta reavaluació consistirà en la reelaboració de l'informe a partir de les correccions del professorat. L'assistència a les sortides de camp és indispensable per ser avaluat/da. Tan sols s'acceptarà la inassistència (totalment justificada) a una de les sis sortides. La assistència a menys de cinc sortides implica automàticament un **no evaluable**. La part de Geomorfologia Climàtica s'avaluarà mitjançant un examen teòric basat en els apunts corresponents a aquesta part.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació dels continguts de cada sortida de camp (5 per al grup 1, 6 per al grup 70)	75%	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Examen de la part teòrica (2)	25%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Apunts de l'assignatura (AMBRÓS, S & DOMINGO, M)

TARBUCK i LUTGENS (2005) Ciencias de la Tierra. Una introducción a la Geología Física, Madrid: Prentice Hall.

MIRÓ, M. i DOMINGO, M. (1985) Breviario de Geomorfología, Barcelona: Oikos-Tau.

GUTIÉRREZ ELORZA, M. (2001) Geomorfología climática, Barcelona: Omega.

GUTIÉRREZ ELORZA, M. (2008) Geomorfología, Madrid: Prentice Hall.

STRAHLER, A. (2000) Geografía Física, Barcelona: Omega.